

Слатвінська В.М.

*експерт комп'ютерно-технічних експертиз,
асистент кафедри кібербезпеки
Національного університету «Одеська юридична академія»*

УДК 346

НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ КІБЕРВІЙНИ

UNFAIR COMPETITION IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY IN THE CONTEXT OF CYBER WAR

Досліджено приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни. Розглянуто такі приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни, як крадіжка конфіденційної інформації, порушення авторських прав, розповсюдження дезінформації, зловживання правом на інтелектуальну власність, використання шпигунства. Наостанок авторкою зведено перелік заходів із забезпечення недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни.

Ключові слова: *недобросовісна конкуренція, порушення, захист прав, інтелектуальна власність, кібервійна.*

Examples of unfair competition in the field of intellectual property in the context of cyber warfare are studied. The author considers such examples of unfair competition in the field of intellectual property in the context of cyber warfare as theft of confidential information, copyright infringement, dissemination of misinformation, abuse of intellectual property rights, and use of espionage. Finally, the author summarizes a list of measures to ensure unfair competition in the field of intellectual property in the context of cyber war.

Keywords: *unfair competition, infringement, protection of rights, intellectual property, cyber war.*

Проблема забезпечення захисту інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції є особливо гострою в сучасному конкурентному середовищі, особливо в контексті розвитку технологій, комп'ютерних програм та Інтернету [1, с. 87].

Недобросовісна конкуренція у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни стає все більш актуальною та шкідливою для розвитку інноваційного сектору. Кібератаки на компанії та організації з метою крадіжки інтелектуальної власності, зокрема патентів, авторських прав та торгових марок, можуть привести до серйозних фінансових втрат та порушень прав власності. Конкуренція в інтелектуальній сфері не завжди відбувається у законний спосіб, тобто "купівля мізків", промислове шпигунство, "піратство" тощо. Таким чином, існує широке коло питань, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією на ринку прав інтелектуальної власності. Основні проблеми в цій сфері пов'язані з існуванням та особливостями піратства (несанкціонованих товарів) [2, с. 269].

Недобросовісні конкуренти можуть зловживати кібервійною ситуацією, щоб використовувати чужу інтелектуальну власність без дозволу власника. Це може призвести до зниження доходів від продажу товарів та послуг, що використовують цю власність, а також до порушення прав легітимних власників. Крім того, кібератаки можуть використовуватися для збирання конфіденційної інформації про технології та інтелектуальну власність конкурентів з метою їх копіювання та використання у власних проектах.

Деякі приклади недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни можуть включати:

1. Крадіжку конфіденційної інформації: Зловмисники можуть використовувати різні методи для крадіжки конфіденційної інформації

компаній або держав. Наприклад, злом корпоративних систем, фішингові атаки, атаки на інформаційні мережі тощо.

2. **Порушення авторських прав:** Зловмисники можуть використовувати інтелектуальну власність (наприклад, програмне забезпечення, музику, фільми тощо), не маючи дозволу від власників авторських прав. Це може включати піратство, розповсюдження неліцензійних копій та інші незаконні дії.

3. **Розповсюдження дезінформації:** Зловмисники можуть використовувати інформаційні канали для поширення неправдивої інформації, що може завдати шкоди конкурентам або державі. Наприклад, за допомогою фейкових новин або інформації з мало знаного джерела, що містить неправдиву інформацію.

4. **Зловживання правом на інтелектуальну власність:** Конкуренти можуть спробувати зловживати своїм правом на інтелектуальну власність, включаючи подачу неправдивих заявок на патенти або заявок на торгові марки, або попереднє реєстрування інтелектуальної власності, яка належить конкурентам, з метою завдання шкоди їхньому бізнесу.

5. **Використання шпигунства:** Зловмисники можуть використовувати шпигунське програмне забезпечення для знаходження неопублікованих файлів з подальшим використанням без посилань на автора твору.

Ось деякі заходи, які можуть бути прийняті для забезпечення добросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності в умовах кібервійни:

1. **Підвищення захисту інформаційної інфраструктури:** Для запобігання крадіжки конфіденційної інформації та інших кібератак, необхідно підвищити захист інформаційної інфраструктури компаній і держав.

2. **Посилення законодавства щодо інтелектуальної власності:** Для запобігання порушення авторських прав та інших незаконних дій у сфері інтелектуальної власності, необхідно посилити законодавство щодо захисту інтелектуальної власності.

3. Підвищення свідомості про інтелектуальну власність: Для підвищення добросовісної конкуренції у сфері інтелектуальної власності, необхідно підвищувати свідомість про права на інтелектуальну власність, її захист та наслідки порушення цих прав.

4. Захист від дезінформації: Для запобігання поширенню неправдивої інформації та боротьби з дезінформацією, необхідно забезпечити ефективний захист інформаційних каналів та підвищувати свідомість про механізми розпізнавання дезінформації.

5. Перевірка на зловживання правом на інтелектуальну власність: Для запобігання зловживання правом на інтелектуальну власність, необхідно перевіряти заявки на патенти та заявки на торгові марки на наявність доказів.

Отже, для боротьби з недобросовісною конкуренцією в сфері інтелектуальної власності умовами кібервійни необхідно вживати заходів щодо забезпечення безпеки інформації та захисту інтелектуальної власності. Компанії та організації повинні забезпечувати захист своїх систем та баз даних від кібератак, використовуючи сучасні технології кібербезпеки. Крім того, можна використовувати захисні механізми, такі як шифрування даних та багаторівневу аутентифікацію користувачів.

Список використаних джерел:

1. Борсук Н.Я. Захист інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції органами Антимонопольного комітету України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету: Серія ПРАВО*. 2021. Випуск 68. С. 86-90. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.68.14>
2. Швець Г.О., Гаргала К.М. Недобросовісна конкуренція в сфері інтелектуальної власності. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. Вип. 31(1). С. 267-271.